

Sundhedsaftalen
Region Hovedstaden,
kommunerne og almen praksis

Kongens Vænge 2.
3400 Hillerød

Til de somatiske samordningsudvalg i Region Hovedstaden

Telefon 38 66 50 00
Direkte 61 55 51 68
Mail Kamilla.walther@regionh.dk
Web www.regionh.dk/sundhedsaftale

Dato: 17. august 2021

Implementering af tværsektoriel genoptræningsforløbsbeskrivelse ældre medicinske patienter med dysfagi

Hermed fremsendes 'Tværsektoriel genoptræningsforløbsbeskrivelse for ældre medicinske patienter med dysfagi' med henblik på lokal implementering på hospitaler og i kommuner i Region Hovedstaden.

Forløbsbeskrivelsen (vedhæftet) er udarbejdet i regi af Tværsektorielt samarbejdsforum for genoptræning og rehabilitering (tidligere arbejdsgruppen for genoptræning, rehabilitering og hjælpemidler) som led i arbejdet med genoptræningsområdet under Sundhedsaftalen.

Målgruppen er valgt, da der er en stor forekomst af ældre, som har problemer med at tygge og synke mad (dysfagi). Internationale undersøgelser viser, at 47 % af patienter på akutte geriatriske og medicinske afdelinger og 56–78 % af plejehjemsboere har dysfagi. Dysfagi kan medføre alvorlige konsekvenser, som dehydrering, fejl-og underernæring, lungebetændelse, kvælning og i værste fald død.

Traditionelt har behandling af dysfagi hos ældre mennesker været baseret på tiltag, som kompenserer for problemet, fx synkevenlig mad og drikke. Men i de senere år forskes der i højere grad i rehabiliterende interventioner og genoptræning af synkefunktion, hvorfor der sås et behov for at afdække om genoptræning af synkefunktion og dysfagi under indlæggelse og i kommunalt regi bør tilbydes og er effektivt.

Anbefalinger

Gennemgangen af litteraturen viser, at der i høj grad mangler viden og studier om effekten af genoptræning af synke-spise-drikke funktion hos den ældre medicinske patient med dysfagi. Der synes at være stærkest evidens for at træning kan forbedre patientens orale indtag af mad og drikke.

Forløbsbeskrivelsen består derfor kun af såkaldt svage anbefalinger (evidens er svag) samt praksisanbefalinger baseret på erfaring og dialog med faglige eksperter. Forløbsbeskrivelsen samler den tilgængelige viden og anbefalinger om forskellige træningsmetoder. Det har derimod ikke været muligt at komme med anbefalinger om, hvor genoptræningen gives eller varighed af genoptræningsforløbet.

Samlet set anbefales det, at patienter der indlægges på medicinsk afdeling screenes for dysfagi og at der for patienter med tegn på dysfagi, henvises til ergoterapeutisk undersøgelse henblik på tidlig intervention og genoptræning under indlæggelse samt udarbejdelse af genoptræningsplan. Der er formuleret krav til indhold af genoptræningsplan med henblik på at sikre et sammenhængende forløb.

Implementering

Anbefalingerne er sendt til implementering lokalt. Implementeringen bør også koordineres og følges i regi af samordningsudvalgene med henblik på, at implementering af anbefalingerne i kommuner og på hospitaler tilpasses de lokale tværsektorielle forhold. Det kan i regi af samordningsudvalgene også være relevant at følge og drøfte udviklingen i antallet af genoptræningsplaner ift. dysfagi i relation til kommunernes kapacitet.

Opfølgning

Der vil efter 1-1 ½ år blive fulgt op på implementeringen med et kort auditspørgeskema.

Høj kvalitet og ensartethed

Der er tidligere udarbejdet følgende 8 tværsektorielle genoptræningsforløbsbeskrivelser: Hoved-hals kræft, bankart læsion, hoftenære brud, benamputation, total knæalloplastik, den ældre medicinske patient med funktionstab, distal radiusfraktur og skulder alloplastik. Alle genoptræningsforløbsbeskrivelser findes på sundhedsaftalens hjemmeside under Samarbejdsaftaler: [Samarbejdsaftaler \(regionh.dk\)](http://regionh.dk)

Målet er at sikre ensartet høj kvalitet og mindst mulig variation mellem hospitaler og kommuner indenfor forskellige diagnoser og i fordelingen mellem almen og specialiseret genoptræning.

Forløbsbeskrivelserne er baseret på et omfangsrigt systematisk review af den foreliggende evidens.

Godkendelsesproces

Tværasektoriel strategisk styregruppe for Sundhedsaftalen i Region Hovedstaden godkendte genoptræningsforløbsbeskrivelsen den 25. juni 2021. Forud for godkendelsen har genoptræningsforløbsbeskrivelsen været i høring i sundhedsfaglige råd, kommuner og hospitaler.

Med venlig hilsen

Kamilla Walther
Specialkonsulent
Enhed for Det nære sundhedsvæsen